

Portræt af Henning Wind

Verdensmesteren byggede vinder-joller

TEKST & FOTO HENRIK HANSEN OG PRIVATE FOTOS

Henning Wind, Faldsled, har i høj grad været med til at forme den moderne sejlsport. Først som talentfuld jollesejler, der vandt VM og OL-bronze i Finnjolle, og senere som producent af sejlsportens mest succesfulde Optimist- og Europa-joller. Nu nyder han sit senior-sejlerliv med en Megin-jolle.

Da Paul Elvstrøm havde vundet sin fjerde guldmedalje ved OL i Rom i 1960, blev det den unge Henning Wind, der ambitiøst og med størst succes forsøgte at løfte den tunge danske olympiske arv i Finnjollen, hvor han vandt en flot bronzemedalje ved OL i Tokyo i 1964 og vandt VM i England i 1968.

Henning vandt desuden 11 danske mesterskaber i fire klasser og flere internationale mesterskaber, inden han kastede sig ud i at bygge Optimister og Europa-joller med samme høje ambitionsniveau.

Jollerne fra Winnerboats i Fåborg var topoptimerede og blev hurtigt en international succes, hvor f.eks. Kristine Roug vandt OL-guld i en Winner jolle.

Henning Wind blev født et par år for tidligt til at starte sejlerkarrieren i datidens nye Optimistjolle og havde ingen tilknytning til sejlermiljøet, men interessen for vand, vind og både var så stor, at han meldte sig ind i Øresunds Sejlklubben Freams juniorafdeling, hvor de

sejlede i Juniorbåde, der nu kun er kendt som KDY 15 m².

"Vand har altid fascineret mig, og som skoledreng gik jeg ned på havnen og kigge på bådene, i stedet for at gå på boldbanen som mine kammerater gjorde. Det var et tilfælde, at jeg meldte mig ind i Frem, men det var et godt valg, for her havde jeg nogle gode år, hvor jeg også mødte Tove, som jeg sejlede sammen med og giftede mig med," husker Henning Wind, der stadig er frisk og aktiv sejler som 82-årig.

"Jeg fik lov til at sejle klubbens Juniorbåd J 80, som dengang nærmest var et vrage. Jeg sejlede med den i to år og sluttede med at sejle med i Øresundsugen i båden. Det var uhørt, så meget mere som at jeg vandt totalt over KDY- og Hellerup-sejlerne. De var ikke vant til at blive slået," fortæller Henning om sin første sejr på kapsejlsbanerne.

"Jeg var betaget af Paul Elvstrøm, så vi hang på samme måde i Juniorbåden, som vi havde set billeder af Elvstrøm gøre hjemme i kælderen,

selvom det ikke var behageligt at hænge over Juniorbådens smalle luvkarme. Derefter sejlede jeg OK-jolle nogle år. Jeg var en vinterdag inviteret til Hvidovre for at prøve at sejle den nye OK-jolle, og der mødte jeg den kendte jollesejler S.A. Andersen, der var far til Ib Ussing Andersen. Min prøvetur i Hvidovre endte med, at jeg væltede mellem isflager i havnen, men jeg blev fuldstændig bidt af jollen og gik i gang med at bygge en jolle af et byggesæt fra Vordingborg Trælaster. Man købte ikke en OK-jolle dengang, man byggede den selv. På det tidspunkt var jeg inde som værnepligtig soldat og byggede den faktisk for Toves sparepenge.

Jeg deltog så i det første uofficielle danmarksmesterskab for OK-joller i 1958, som jeg vandt á point med Per Melchior, der blev udråbt som vinder af stævnet. To år senere vandt jeg dog det officielle DM i en lånt OK-jolle," fortæller Henning Wind, der købte sin første Finnjolle, D 9, i efteråret 1959.

"Det år blev europamesterskabet i Finnjolle

HENNING WIND

Portræt

Øverst:
Her hilser bronzevinderen
Henning Wind på sølvvinderen
Peter Barrett, USA, mens
guldvinderen Willy Kuhweide
stod øverst på podiet ved
OL i Tokyo i 1964.

De fire medaljetagere ved OL
i Tokyo i 1964, Henning Wind
og guldvinderne i Drage, Ole
Bærentsen, Christian von
Bülow og Ole Poulsen.

Henning Wind med sin datter
Ann-Marie ved hjemkomsten i
1964 med bronze om halsen.

Det er i denne Megin-jolle Henning Wind i dag nyder sejlerlivet.

Denne smukke smakkejolle købte Henning Wind af Aage Birch, men den var tidskrævende at vedligeholde, og det tog tid fra tiden på vandet, så den blev solgt videre.

afholdt sidst på sæsonen på en sø i Schweiz. På det tidspunkt var det Paul Elvstrøm og Børge Schwartz, der dominerede klassen herhjemme, men de sagde begge pænt nej tak til at deltage, så jeg fik lov til at tage derned. Det var mit første stævne i Finnjolle og jeg blev nr. 4. Det var en stor overraskelse og en fantastisk oplevelse. Tove og jeg kørte med jollen på taget af bilen, og overnattede i telt, men vi havde ikke regnet med, at der var frostgrader om natten. Det var alligevel en god tur. Vi var unge og betagede af friheden ved at køre ned ad autobahnen,” fortæller Henning Wind, og fortsætter:

”Jeg var ren amatør, så det kostede os en hel del at tage sådan en tur, for der var ingen form for tilskud. Jeg elskede min Finnjolle D 9 i træ og leder faktisk efter en i dag, men de findes næsten ikke mere. Min jolle var den eneste, der ikke var bygget hos Børresen, men var bygget i Aarhus.

Jeg sejlede meget og var vel nærmest træningsnarkoman. I 1960 blev jeg udtaget som reserve for Paul Elvstrøm, men Paul ville hellere træne i Rom med Børge Schwartz, og tog ham med for egen regning,” husker Henning Wind om sin første OL-deltagelse.

”I tresserne udviklede Finnjollen sig meget. Vi var omkring 30 joller til et DM, så det var en sjov tid. Især fordi jeg klarede det med bravour og vandt DM seks gange frem til 1971. I de 10 år, hvor jeg dominerede klassen, mødte Paul dog ikke op til DM en eneste gang, og det var jeg lidt skuffet over. Jeg nåede ikke Paul til knæhøjde, så han ville helt sikkert have vundet over mig, men jeg ville gerne have haft slagsmålet,” fortæller Henning Wind.

”Paul havde meget travlt i de år med at sejle andre bådtyper, og havde sin forretning, så han havde nok ikke tid til også at sejle Finnjolle,” supplerer Tove.

”I 1964 var vi 30-40 Finnjoller der sejlede med i udtagelserne til OL. Jeg havde fået en ny jolle, og jeg kan tydeligt huske, at jeg havde lånt D 9 til Aage Wass og det var lige før, at han havde vundet foran mig. Jeg vandt dog udtagelsen og tog til OL i Tokyo. Det var en stor oplevelse. Paul var min reserve, og Pauls Anne var med som holdets sygeplejerske,” fortæller Henning.

SVØMMETUR KOSTEDE OL-SØLVET

”Jeg fik i flyet derover, af vores danske holdleder, at vide, at jeg skulle være fanebærer for holdet ved åbningsceremonien. Jeg kan tydeligt huske at jeg sagde, at jeg ikke vidste om jeg havde tid til det, fordi vi skulle sejle i Enoshima syd for Tokyo. Jeg skulle bruge tiden til at træne, men det blev alligevel til, at jeg tog med ind til åbningen i Tokyo og bar fanen. Det blev en stor oplevelse. Jeg fik ingen instruktion i, hvordan jeg skulle gøre, men på det tidspunkt var jeg sergent i militærpolitiet, så jeg havde set hvordan man gik med fanen, og da vi passerede kejseren, så hævdede jeg fanen, og der gik et sus gennem stadion. Det sus glemmer jeg aldrig,” fortæller Henning. Kun tre andre danske sejlere har båret fanen for Danmark, nemlig Jørgen Lindhardtzen, Jørgen Bojsen Møller og Jesper Bank.

”I en af sejladserne satte jeg desværre en sølvmedalje over styr ved at vælte på lænsen.

Jeg burde egentlig have bommet, men der var så meget luft, at jeg tænkte, at det var bedre, at jeg lige kantede den ned til mærket, men lige pludselig, så kæntrede jollen bare til luv og gav mig den helt store svømmetur. Jeg var forbandet, og tog bare fat ved jollen og fik den op, og fordi jeg havde mange sweatre på, var jeg tung og nåede at komme i mål som nummer fem,” fortæller Henning.

Inden sidste sejlads havde tyskeren Willy Kuhweide allerede vundet guldmedaljen. Amerikaneren Peter Barrett lukrede på Henning Winds kæntring og vandt sølv.

TRAK JOLLEN I MÅL OG VANDT VM

Finn Gold Cup, der er klassens VM, foregik i Whitstable, sydøst for Themsens udløb i det sydøstlige England. Her blev der sejlet i strømfyldt tidevand, og under disse vanskelige forhold vandt han VM foran Uwe Mares, Tyskland og den senere tredobbelte Gold Cup-vinder Jorg Bruder, Brasilien, der også blev berømt for sine Bruder lowbender master til Finn- og OK-jollerne.

”I den ene sejlads trak jeg min jolle over mållinjen for at demonstrere, at det ikke var vand nok på banen til at sejle på. Jeg havde været langt bagefter og heldigvis kunne dommerne så se, at sejladsen var helt håbløs og annullerede den,” fortæller Henning med et smittende grin.

HENNING WINDS MEDALJER

1958	Guld KM* OK-jolle
1960	Guld DM-OK-jolle
1963	Guld DM Finnjolle
1964	Bronze OL Finnjolle
1964	Guld DM Finnjolle
1964	Sølv EM Finnjolle
1965	Guld DM 505-jolle
1966	Guld DM Finnjolle
1967	Guld DM Finnjolle
1968	Sølv EM Finnjolle
1968	Guld DM Finnjolle
1968	Guld VM Finnjolle
1971	Guld DM Finnjolle
1973	Guld DM Soling* gast hos Poul Richard Høj Jensen med Frank Høj Jensen
1991	Guld australsk mester Europa-jolle

*Københavns mesterskab

Juniorbåden J 80 som Henning Wind vandt sin første kapsejlad med.

"Vand har altid fascineret mig, og som skoledreng gik jeg ned på havnen og kigge på bådene, i stedet for at gå på boldbanen som mine kammerater gjorde."

SOL OG DØNNINGER ØDELAGDE OL

Samme år tog Henning Wind derfor til OL i Acapulco i Mexico som en af favoritterne, men her gik det dog helt galt, og den nybagte verdensmesteren måtte tage hjem med en skuffende 17. plads.

"Når jeg tænker på hvordan man forbereder sig i dag med coach mig her og coach mig der, så var det helt anderledes dengang. Jeg tog derover som verdensmester, men jeg gik helt ned på én detalje, og det samme skete for Kuhweide, så i sidste sejlad sloges vi nærmest om at undgå at blive sidst. Der var ingen, der havde forberedt mig på, at i de store dønninger fra Stillehavet på Mexicos vestkyst, der ændrer vinden sig, så man skal skære op ad dønningen og falde ned ad en dønning. Det anede jeg ikke en dyt om, for jeg havde aldrig sejlet i sådanne dønninger før. Der var heller ingen der fortalte mig, at jeg skulle bruge solcreme og stor hat, så jeg blev forbrændt og svulmede op. Jeg fik ingen hjælp af nogen ved det OL," husker Henning Wind med skuffelse.

VANDT DM I 505-JOLLE SOM NOVICE

"Efter 1968 begyndte jeg at blive træt af Finnjollen og i 1970 begyndte vi at bygge hus. Før OL i 1972 blev jeg spurgt, om jeg var interesseret, men det var jeg ikke, så jeg meldte fra. Det blev i stedet Steen Kjølhede, der kom med i Finnjolle. Jeg sejlede Tempest med Jens Makhholm efter 1968 og vandt f.eks. Travemünde Ugen. En sen eftermiddag i 1965 kom Per Godtfredsen, der sejlede 505-jolle med Jens Stemann, hen til mig i Hellerup og sagde 'Jens har brækket benet, og der er DM på lørdag, er det noget for dig?' 'Nej, nej, det tror jeg ikke. Jeg har aldrig siddet i en 505,' svarede jeg. Det endte dog med, at vi tog ud og sejlede 505-jolle, og havde tre dage til at øve os," husker Henning.

"I starten gik det ikke så godt, fordi jeg var vant til at sejle enmandsjolle, og vi væltede tre gange før jeg lærte at sige 'klar vende'. Det gik til gengæld bedre ved DM, hvor vi lå på en suveræn førsteplads, da storejlet pludselig kom ned fordi faldet havde været dårlig. Vi nåede dog at komme ind og få skiftet faldet og blive klar til næste sejlad. Vi vandt med fire førstepladser og en andenplads, men det var ikke populært. Siden har jeg ikke sejlet 505," griner Henning Wind, der mener at 505-jollen er en af de fineste joller nogensinde.

TÆT PÅ BRONZE I SABELFÆGTNING

I 1972 droppede jeg sejladsen. Jeg var møt af konkurrencen og vi havde bygget hus i Jægerspris. Jeg vandt dog mit sidste DM i 1973. Det var i Soling som gast hos Poul Richard Høj Jensen. Jeg blev uddannet som idrætslærer i Forsvaret, efter jeg havde været et år i Congo for FN som sergent i militærpolitiet. Det var ikke så ringe, for vi fik skattefri løn hjemmefra og samtidig fik vi en tilsvarende løn i US dollars fra FN, så jeg kom hjem med en god startkapital. Da jeg kom hjem, begyndte jeg som gymnastiklærer på Hærens Officersskole og fik titel som løjtnant," fortæller Henning, der opnåede at blive en flot nr. 4 i sabelfægtning ved et stort Nato-stævne.

"Jeg havde nogle gode år som idrætslærer på rekruttskolen, men så synes de, at jeg også skulle være rigtig officer. Det var jeg ikke meget for, og tog et års orlov i 1972. Under min orlov opdagede Tove tilfældigvis en annonce om at træde i kompagniskab med Mogens Bertung om Falsled Bådebyggeri. Vi trådte så ind som fifty-fifty partner i værftet. Vi gik dog ikke helt godt i spænd, for Mogens Bertung ville lave sommerhusjoller og jeg ville lave kapsejladsjoller. Derfor skiltes vi efter et par år, og jeg startede Winnerboats 1. januar 1975 i nogle bygninger på Fåborg Havn," fortæller Henning Wind.

Dorte O. Jensen vandt i 1993 VM i den olympiske Europa-jolle med en Winner jolle, efter at have vundet EM i 1991 og 1992. Kristine Roug vandt olympisk guld i 1996 i Savannah med en Winner jolle. Kristine vandt desuden VM i 1994, 1995 og 2000. Da Signe Livbjerg vandt bronze ved OL i Athen i 2004 var samtlige Europa-joller fra Winner.

Henning Wind dominerede Finnjollen herhjemme i 60'erne.

Her er Henning Wind i D 9 lige foran Paul Elvstrøm i D 11.

FEM JOLLER OM DAGEN

"Bygningerne nedbrændte desværre helt i 1977, men jeg havde en god forsikring og kunne starte igen på Krogsbjergvej i Fåborg, hvor Winner Optimist stadig ligger. I starten producerede vi en jolle om dagen, og det gav røde tal i regnskabet. Med to joller om dagen balancerede det, tre joller om dagen gjorde revisoren glad, og fire joller om dagen gjorde Henning glad," husker Henning Wind med et stort smil.

"På et tidspunkt kom vi op på fem joller om dagen. Det er kun et spørgsmål om at rationalisere. På det tidspunkt knappede jeg kun hver anden knap i skjorten, for det var spild af tid af knappe alle sammen. Jeg var virkelig bidt af at rationalisere. Det var en glæde at se alle de mange unge komme ud at sejle. Jeg synes stadig, at Optimistjollen er verdens fineste opdragelsesmiddel, fordi du kan instruere Optimistsejlere indtil de er 50-100 meter fra land, og så skal de fungere på egen hånd, og man får kontant besked om man vælger rigtigt eller forkert. Det er udviklende," mener Henning Wind.

EUROPA-JOLLER I SPANIEN

"Jeg begyndte også at bygge Europa-joller, og på et tidspunkt løb jeg lidt sur i det med de lange arbejdsdage. Derfor tog jeg Koldingsejleren Kurt Andresen ind som værkfører i 1988. Han havde erfaring fra LM Glasfiber. Min ægte ambition var, at han skulle ind som ligeværdig partner og allerhelst køre det videre med mig som sleeping partner. Personligt faldt vi dog ikke rigtig i hak, så jeg foreslog at han kunne købe Optimist-produktionen, mens jeg beholdt Europa-jollen. På det tidspunkt havde jeg bygget 9450 Optimistjoller.

"Kurt Andresen overtog i 1990 Optimist-produktionen, og jeg flyttede produktionen af Europa-jollen over i den anden af vores to haller. Efter nogle år tilbød jeg Kurt Andresen, at han også kunne overtage Europa-produktionen. Det var han ikke interesseret i, så i 1997 flyttede jeg produktionen af Europa-joller til Girona i Spanien, der ligger nordøst for Barcelona. Jeg havde i forvejen en kontakt til de folk, der kører produktionen den dag i dag. De er nærmest blevet vores reservebørn. Vi har desværre mistet vores egen datter Ann-Marie undervejs på grund af lungekræft. Vi havde vores værkfører Hans Petersen nede og lære dem op i et helt år.

Inden flytningen til Spanien udviklede Henning Wind også en Finnjolle, men nåede kun at bygge fem joller, samt en OK-jolle, der dog aldrig kom i produktion.

AUSTRALSK MESTER I 1991

Vi har 51 procent af værftet, men det er folkene i Spanien der kører værftet på deres måde. Lederen er utrolig dygtig til markedsføring, så vi sidder næsten 90 procent på den jolle i dag. Vi havde nogle fantastiske år, mens klassen var olympisk pige-klasse fra 1992 til 2004, for pigerne skulle jævnligt have nye joller og en del havde to-tre joller liggende rundt omkring i verden, til når de rejste rundt og trænede og var til stævner. Er du tosset, hvor var de gode," udbryder Henning med ægte beundring for de unge kvindelige sejlere.

"På det tidspunkt var jeg stadig rimelig skarp i Europa-jolle. Især i luft. Jeg havde tabt mig til 72-70 kg, og sejlede med til udtagelserne, hvor jeg flere gange kvalificerede mig til VM, og glædede hver gang en sejler ved at give VM-billetten videre. I 1991 skulle vi levere charterjoller til det australske mesterskab og da vi havde pakket jollerne i containeren, var der lige plads til, at jeg kunne sende en jolle med til mig selv. Skæbnen ville, at jeg vandt stævnet, men det brød pigerne sig ikke om," fortæller Henning med et stort smil.

"Tiden i Europa-jolle husker jeg som bedre end tiden i Finnjollen, fordi der er hårdt arbejde i Finnjollen. Jeg stoppede i Europa-jollen, da jeg var 65 år. Jeg havde fået lov til at sejle i så mange år, og besluttede at stoppe inden jeg fik dårlig ryg. Jeg prioriterede at få et godt seniorliv," fortæller Henning Wind uden fortrydelse.

Efter en årrække med bolig i Schweiz, i samme by hvor også Drage-sejleren Aage Birch boede, flyttede Henning og Tove Wind tilbage til Danmark og har i dag et dejligt hus tæt ved vandet i Faldsled. Glæden ved at sejle er uformindsket. Nu dyrker han blot den enkle sejlerglæde i en Meginjolle og har haft en smuk smukkejolle i træ, som han købte af Aage Birch. Der bliver også tid til at fiske og samle svampe i skoven.